

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 542/2025
20.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Драгана Алексић и Миодраг Алексић, адвокати из ..., против тужених „Железнице Србије“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Љиљана Попадић, адвокат из ... и „Србија воз“ а.д. Београд, ради поништаја, одлучујући о ревизији туженог изјављеној пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1359/24 од 07.11.2024. године, у седници већа одржаној 20.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда Крагујевцу Гж1 1359/24 од 07.11.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 37/24 од 12.04.2024. године, ставом првим изреке, није дозвољено проширење тужбе у односу на туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено, као незаконито, решење туженог „Железнице Србије“ а.д. Београд о отказу Уговора о раду због учињене повреде радне обавезе, број ... од 28.04.2014. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о раду број ... од 05.02.2003. године и Анекси Уговора о раду од 1-10 и обавезан тужени да тужиоца врати на рад у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени Железнице Србије“ а.д. Београд, да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 643.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права, потребе да се размотре питања од општег интереса и потребе да се размотре правна питања у интересу равноправности грађана.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14,

87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу Уговора о раду од 05.02.2003. године и више сукцесивних Анекса уговора о раду засновао радни однос на неодређено време код туженог на пословима кондуктера у Сектору за СТП Секције за СТП Станица ..., са описом послова надзор и продаја, смештај и давање обавештења путницима, преглед возних исправа и испостављање истих по потреби, обрачун и предаја прихода, учествовање у пословима саобраћајне службе и испостава записника. Побјаним решењем од 28.04.2014. године, тужиоцу је, применом одредбе члана 179. став 2. тада важећег Закона о раду, отказан Уговор о раду, јер при обављању послова кондуктера на возовима 513/512 на релацији Ужице – Пријепоље- Теретна Ужице, није издавао возне карте, односно приликом контроле вршене од стране транспортно комерцијалног контролора, десет путника у возу је затечено без возне карте, чиме је учинио повреду радне обавезе из тачке 13. алинеја 1 и 5 Уговора о раду, као и због тога што, дана 01.02.2014. године, није савесно обављао послове кондуктера, јер је у возу који је путовао на релацији Пријепоље тететна-Прибој, продао само једну карту, на који начин је поступао супротно чл. 48. и 49. Упутства 161 и тачки 3. став 3. Уговор о раду. По пријави контролора, тужени је покренуо поступак против тужиоца, у коме је он, дана 05.02.2014. године, дао изјаву у вези са повредама радне обавезе, које су му стављене на терет. Тужени је дана 13.03.2014. године донео упозорење о постојању разлога за отказ Уговора о раду, које тужиоцу није могло бити достављено, јер је од 19.02.2014. године, био привремено спречен за рад, због чега је исто, 10.04.2014. године, оглашено на огласној табли Станице ..., у којој тужилац ради. Тужилац се није изјаснио на наведено упозорење. Синдикат туженог је доставио мишљење поводом датог упозорења, које тужени није прихватио. Решењем инспектора Министарства рада од 19.09.2014. године, одложено је извршење решења о отказу уговора о раду до правноснажности пресуде.

Поред тога, утврђено је да је тужилац, дана 03.02.2014. године, обављао послове свог радног места у возу 513/512 на релацији Ужице – Пријепоље теретна – Ужице, да у другом вагону није било струје ни грејања, због чега су путници негодовали и нису желели да плате карте. Тужилац је наведени квар покушао да отклони, када је у станици Бресница, у којој воз није требало да се заустави по реду вожње, ушао контролор и утврдио да у вагону десет путника нема возне карте, при чему није желео да о томе саслуша путнике нити тужиоца, већ је закључио да је тужилац, самом чињеницом да није издао карте пуницима, повредио радну обавезу и тиме показао своје несавесно понашање у раду, нанео штету и повредио углед послодавца. Такође, није имао у виду да је тужилац до доласка воза у станицу, а по отклањању квара, имао довољно времена да наплати карте. У погледу другог отказног разлога, утврђено је да је тужиоцу стављено на терет да послове кондуктера није обављао савесно, јер је продао само једну карту путнику који је путовао на релацији Пријепоље теретна-Прибој, на који начин је поступио супротно чл. 48. и 49. Упутства, иако није утврђено да је у возу било више од једног путника и да тужилац није могао да прода карте ако путника није било.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и поништио као незаконито решење туженог од 28.04.2014. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду са припадајућим анексима, те обавезао туженог

да тужиоца врати на рад. По налажењу тог суда, у односу на први отказни разлог, покушај тужиоца да дана 03.02.2014. године, изврши поправку грејања и осветљења у возу, због чега није успео да изврши наплату карата до уласка контролора, не може се сматрати скривљеном повредом радне обавезе, будући да у радњи коју је тужилац предузео нема противправности, док у погледу другог отказног разлога, тужени у оспореном решењу није дао образложење нити предложио доказе у вези са чињеницама које формирају овај отказни разлог.

По оцени другостепеног суда, правилно је провстепени суд усвојио тужбени захев тужиоца за поништај оспореног решења као незаконитог, дајући за своју одлуку јасне и основане разлоге које је као правилне прихватио и тај суд.

Према одредби члана 179. став 1. тачка 2) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 13. став 1. Уговора о раду ... од 05.02.2003. године, предвиђено је да послодавац може да откаже запосленом уговор о раду ако својом кривицом изврши повреду радне обавезе: ако неблаговремено или несавесно или немарно извршава радне обавезе утврђене законом, прописом, општим актом, појединачним актом или Уговором (алинеја 1); ако својим понашањем на раду или у вези са радом послодавцу наноси штету или умањује углед (алинеја 5).

Упутством број 161. о поступцима при прегледу путника и пртљага из 1989. године, у члану 48. предвиђене су дужности кондуктера, у које, према тачки 2. став 3, између осталог, спада одржавање гарнитура (грејање, осветљење), као и поступак са наведеним уређајима на полазној станици, за време вожње и у крајњој станици, док је тачком три предвиђено да ће ради отклањања недостатака и неправилности до поласка воза, кондуктер предузети одговарајуће мере, а да ће за неправилности и недостатке који нису отклоњени или се не могу отклонити поднети извештај својој домицилној станици. Чланом 49. Упутства предвиђено је време и начин прегледа возних карата.

У члану 14. посебног саобраћајно-транспортног Упутства, које је важило до 13.12.2014. године, посебно је предвиђено да железничка предузећа морају посветити посебну пажњу одржавању возова за превоз путника, у погледу грејања, осветљења, безбедности, поузданости, чистоће и друго.

Имајући у виду наведено, по становишту Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да, у конкретном случају, нису били испуњени услови прописани цитираном одредбом члана 179. став 1. тачка 2) Закона о раду, за отказ уговора о раду тужиоцу. Ово стога, што је за постојање отказног разлога из наведене одредбе закона потребно да је повреда радне обавезе учињена кривицом запосленог, која подрезује свест запосленог о недозвољености његовог понашања. Како је, у конкретном случају, у односу на први отказни разлог, тужилац поступао сагласно обавезама предвиђеним посебним саобраћајно-техничким упутством, то, у радњама тужиоца, није било противправности, док у погледу другог отказног разлога, тужени није доказао да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, односно није доказао да својом кривицом, дана 01.02.2014. године није продао више од једне карте, то су нижестепени судови решење туженог од 28.04.2014. године правилно поништили као незаконито и обавезали туженог да тужиоца, сагласно одредби члана 191. став 1. Закона о раду, врати на рад.

Врховни суд није посебно ценио наводе ревизије имајући у виду да се у ревизији у суштини понављају наводи истицани у жалби, који су били предмет детаљне и правилне оцене другостепеног суда.

С обзиром на изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија одбијена, одбијен је и захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**